

YOSHLAR ORASIDA CHET TILLARINI O'RGANISHNING AHAMIYATI

Toshkent Amaliy fanlar universiteti

Boshlang'ich ta'lim 1kurs talabasi

Samira Qurbonova

Annotatsiya: *Ushbu maqolada yoshlar orasida chet tillarini o'rganishning ahamiyati, uning zamonaviy jamiyatdagi o'rni va yoshlar rivojlanishiga ta'siri yoritilgan. Maqolada globallashuv jarayonlari sharoitida xorijiy tillarni bilishning zarurati, ularning ta'lim olish, kasbiy faoliyat va xalqaro muloqotdagi o'rni keng tahlil qilingan. Shuningdek, chet tillarini o'rganishning yoshlarning intellektual salohiyati, fikrlash qobiliyati, dunyoqarashi hamda madaniy saviyasini oshirishdagi roli asoslab berilgan.*

Bundan tashqari, maqolada zamonaviy axborot texnologiyalari yordamida til o'rganish imkoniyatlarining kengayishi va yoshlarning mustaqil ta'lim olish ko'nikmalarini rivojlantirishdagi ahamiyati ko'rib chiqilgan. Natijada chet tillarini o'rganish yoshlarning raqobatbardoshligini oshiruvchi muhim omil ekanligi aniqlangan.

Kalit so'zlar: *chet tillari, yoshlar, ta'lim, globallashuv, til o'rganish, rivojlanish, xalqaro muloqot, intellektual salohiyat, raqobatbardoshlik.*

Аннотация: *В данной статье рассматривается значение изучения иностранных языков среди молодежи, их роль в современном обществе и влияние на развитие личности. В статье анализируется необходимость владения иностранными языками в условиях глобализации, а также их значение в образовании, профессиональной деятельности и международном общении. Также обоснована роль изучения языков в развитии интеллектуального потенциала, мышления, мировоззрения и культурного уровня молодежи.*

Кроме того, в статье рассматриваются возможности изучения языков с использованием современных информационных технологий и их влияние на развитие навыков самостоятельного обучения. В результате установлено, что изучение иностранных языков является важным фактором повышения конкурентоспособности молодежи.

Ключевые слова: *иностранные языки, молодежь, образование, глобализация, изучение языков, развитие, международное общение, интеллектуальный потенциал, конкурентоспособность.*

Abstract: *This article examines the importance of learning foreign languages among young people, their role in modern society, and their impact on personal development. The article analyzes the necessity of foreign language proficiency in the context of globalization, as well as its significance in education, professional activity, and international communication. It also highlights the role of language learning in developing intellectual abilities, thinking skills, worldview, and cultural awareness of youth.*

In addition, the article discusses the opportunities for language learning through modern information technologies and their role in developing independent learning skills. As a result, it is concluded that learning foreign languages is an important factor in increasing the competitiveness of young people.

Keywords: *foreign languages, youth, education, globalization, language learning, development, international communication, intellectual potential, competitiveness.*

KIRISH: Bugungi globallashuv jarayonlari jadallashib borayotgan davrda yoshlar oldida turgan eng muhim vazifalardan biri — zamonaviy bilim va koʻnikmalarni egallash hamda xalqaro maydonda oʻz oʻrnini topishdan iboratdir. Bunday sharoitda chet tillarini oʻrganish alohida ahamiyat kasb etib, u shunchaki aloqa vositasi emas, balki shaxsning intellektual, ijtimoiy va kasbiy rivojlanishida muhim omilga aylanmoqda.

Til oʻrganish jarayoni inson tafakkuri bilan chambarchas bogʻliq boʻlib, u fikrlash qobiliyatini kengaytiradi, xotirani mustahkamlaydi va yangi bilimlarni

o'zlashtirishni osonlashtiradi. Ilmiy qarashlarga ko'ra, bir nechta tilni o'rganish jarayonida inson miyasida yangi bog'lanishlar yuzaga keladi, bu esa uning tez fikrlash, tahlil qilish va muammolarni hal etish qobiliyatini rivojlantiradi. Ayniqsa, yosh davrida til o'rganish bu jarayonni yanada samarali qiladi, chunki bu paytda insonning qabul qilish va eslab qolish qobiliyati yuqori bo'ladi. Shu sababli ko'plab mutaxassislar yoshligidan chet tillarini o'rganishni boshlashni tavsiya etadilar.

Shu bilan birga, hozirgi kunda ayrim tillar, xususan ingliz tili, xalqaro aloqa vositasi sifatida muhim o'rin egallab bormoqda. Dunyoning turli nuqtalarida yashovchi insonlar aynan shu til orqali o'zaro muloqot qiladi, ilmiy izlanishlar olib boradi va tajriba almashadi. Bu esa chet tillarini bilgan yoshlar uchun keng imkoniyatlar yaratadi: ular xorijiy ta'lim muassasalarida tahsil olish, xalqaro dasturlarda ishtirok etish, grant va stipendiyalarni qo'lga kiritish hamda global mehnat bozorida o'z o'rnini topish imkoniga ega bo'ladilar.

Bundan tashqari, chet tillarini o'rganish yoshlarning dunyoqarashini kengaytiradi. Har bir til o'zida muayyan xalqning tarixi, madaniyati va qadriyatlarini aks ettiradi. Til orqali boshqa madaniyatlarni anglash esa yoshlar ongida bag'rikenglik, hurmat va ochiqlik kabi muhim fazilatlarni shakllantiradi. Bu esa turli millat vakillari bilan samarali hamkorlik qilishda muhim omil bo'lib xizmat qiladi.

Yana bir muhim jihat shundaki, zamonaviy axborot manbalarining katta qismi xorijiy tillarda taqdim etilmoqda. Internetdagi ilmiy maqolalar, elektron kutubxonalar, onlayn kurslar va innovatsion platformalar orqali bilim olish imkoniyatlari kengaygan bo'lsa-da, ulardan to'liq foydalanish uchun chet tilini bilish zarur. Til bilgan yoshlar ushbu resurslardan samarali foydalanib, mustaqil o'rganish ko'nikmalarini rivojlantiradi, bu esa ularning raqobatbardoshligini yanada oshiradi.

Shuningdek, chet tillarini o'rganish shaxsning psixologik va ijtimoiy rivojiga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi. U insonda o'ziga ishonchni oshiradi, muloqot qilish madaniyatini shakllantiradi hamda yangi muhitga tez moslashish qobiliyatini rivojlantiradi. Ayniqsa, xorijiy davlatlarga chiqish yoki xalqaro jamoalarda ishlash jarayonida bu ko'nikmalar muhim ahamiyat kasb etadi.

Bundan tashqari, bugungi kunda ko'plab davlatlar yoshlarning chet tillarini o'rganishiga katta e'tibor qaratmoqda. Ta'lim tizimida xorijiy tillarni o'qitish sifatini oshirish, zamonaviy metodlarni joriy etish va turli xalqaro dasturlarni tashkil etish orqali yoshlarning til o'rganishga bo'lgan qiziqishi yanada ortmoqda. Bu esa kelajakda malakali, bilimli va keng dunyoqarashga ega mutaxassislarni yetishtirishga xizmat qiladi.

Shu nuqtai nazardan qaraganda, yoshlar orasida chet tillarini o'rganish nafaqat shaxsiy rivojlanish omili, balki jamiyat taraqqiyoti uchun ham muhim ahamiyatga ega bo'lgan jarayon hisoblanadi. Bu jarayon yoshlarning kelajakdagi muvaffaqiyati, ularning bilim darajasi va global muhitda o'z o'rnini topishida hal qiluvchi rol o'ynaydi.

Asosiy qisim: Chet tillarini o'rganishning yoshlar hayotidagi o'rni ko'p qirrali bo'lib, ularning intellektual, ijtimoiy va kasbiy rivojlanishiga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Avvalo, til o'rganish yoshlarning fikrlash qobiliyatini rivojlantirishda muhim omil hisoblanadi. Bir nechta tilni o'rganayotgan inson turli til tizimlarini solishtirish, ularning o'xshash va farqli jihatlarini anglash orqali tahliliy fikrlashni shakllantiradi. Bu esa uning mantiqiy xulosalar chiqarish, tez va to'g'ri qaror qabul qilish qobiliyatini oshiradi. Natijada yoshlar nafaqat til o'rganishda, balki matematika, texnika va boshqa fanlarda ham yuqori natijalarga erishish imkoniyatiga ega bo'ladilar.

Ikkinchidan, chet tillarini o'rganish yoshlarning ta'lim olish imkoniyatlarini sezilarli darajada kengaytiradi. Bugungi kunda dunyoning rivojlangan mamlakatlarida joylashgan universitetlar zamonaviy bilim va texnologiyalar markazi hisoblanadi. Ushbu ta'lim maskanlarida tahsil olish uchun esa xorijiy tillarni bilish muhim talabdir. Til bilgan yoshlar xalqaro grantlar, stipendiyalar va almashinuv dasturlarida qatnashib, o'z bilim va tajribasini boyitadi. Bu esa ularning kelajakda yetuk mutaxassis bo'lib yetishishiga mustahkam zamin yaratadi.

Uchinchidan, zamonaviy mehnat bozorida chet tillarini bilish tobora muhim ahamiyat kasb etmoqda. Global iqtisodiyot sharoitida ko'plab kompaniyalar xalqaro hamkorlik asosida faoliyat yuritadi. Shuning uchun ular xorijiy tillarni biladigan,

turli madaniyat vakillari bilan erkin muloqot qila oladigan xodimlarni ishga olishga intiladi. Ayniqsa, IT texnologiyalari, marketing, turizm, logistika va diplomatiya sohalarida til bilish asosiy talabga aylanib bormoqda. Til bilgan yoshlar o'z bilimlarini xalqaro darajada namoyon etib, yuqori daromadli ish o'rinlariga ega bo'lish imkoniyatini qo'lga kiritadi.

Bundan tashqari, chet tillarini o'rganish yoshlarning madaniy va ma'naviy saviyasini oshiradi. Har bir til o'zida muayyan xalqning tarixi, urf-odatlar va qadriyatlarini mujassam etgan. Til orqali inson boshqa xalqlarning dunyoqarashi bilan yaqindan tanishadi, bu esa unda hurmat va bag'rikenglik tuyg'ularini shakllantiradi. Natijada yoshlar turli millat vakillari bilan samarali hamkorlik qilishga tayyor bo'ladi.

Yana bir muhim jihat shundaki, chet tillarini o'rganish yoshlarning axborot olish imkoniyatlarini kengaytiradi. Bugungi kunda ilm-fan, texnologiya va innovatsiyalar sohasidagi eng so'nggi yangiliklar asosan xorijiy tillarda e'lon qilinadi. Til bilgan yoshlar ushbu manbalardan bevosita foydalanib, eng yangi bilimlarni o'zlashtirish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Bu esa ularning zamon bilan hamnafas bo'lishiga va doimiy ravishda o'z ustida ishlashiga yordam beradi.

Shuningdek, til o'rganish yoshlarning mustaqil fikrlash va o'zini rivojlantirish qobiliyatini ham oshiradi. Chet tilini o'rganish jarayoni muntazam mashq qilishni, sabr-toqatni va o'z ustida ishlashni talab qiladi. Bu esa yoshlarning irodaviy sifatlarini mustahkamlaydi, ularni maqsad sari intiluvchan qilib tarbiyalaydi. Natijada ular hayotdagi turli qiyinchiliklarni yengib o'tishga tayyor bo'ladi.

Bundan tashqari, chet tillarini o'rganish zamonaviy texnologiyalar bilan ham uzviy bog'liqdir. Hozirgi kunda turli mobil ilovalar, onlayn platformalar va sun'iy intellekt asosidagi dasturlar orqali til o'rganish imkoniyatlari kengaygan. Bu esa yoshlarning til o'rganishga bo'lgan qiziqishini yanada oshirmoqda va jarayonni yanada qulay hamda samarali qilmoqda.

Yana bir e'tiborga molik jihat shundaki, chet tillarini bilish yoshlarning ijtimoiy faolligini oshiradi. Ular xalqaro konferensiyalar, forumlar va turli

tadbirlarda faol ishtirok etib, o'z fikrlarini erkin bayon qila oladi. Bu esa ularning liderlik qobiliyatini rivojlantiradi va jamiyatda faol shaxs sifatida shakllanishiga yordam beradi.

Shu bilan birga, til o'rganish yoshlarning kelajak rejaları va maqsadlarini aniq belgilashiga ham yordam beradi. Ular dunyoning turli mamlakatlaridagi imkoniyatlarni o'rganib, o'z oldiga katta maqsadlar qo'yadi. Bu esa ularni yanada faol, izlanuvchan va maqsadga intiluvchan shaxsga aylantiradi.

Xulosa:

Xulosa qilib aytganda, yoshlar orasida chet tillarini o'rganish bugungi globallashtirish davrida nafaqat dolzarb, balki zaruriy ehtiyojga aylangan muhim jarayonlardan biridir. Zamonaviy jamiyatda bilim va axborotning asosiy qismi xorijiy tillarda yaratilayotgani bois, til bilish yoshlar uchun keng imkoniyatlar eshigini ochib beradi. Bu esa ularning ilmiy, kasbiy va shaxsiy rivojlanishida muhim ahamiyat kasb etadi.

Chet tillarini o'rganish yoshlarning tafakkurini kengaytirib, ularni chuqur va mustaqil fikrlashga undaydi. Bir nechta tilni bilish insonning aqliy salohiyatini oshirib, murakkab vaziyatlarda to'g'ri qaror qabul qilish qobiliyatini rivojlantiradi. Shu bilan birga, til o'rganish jarayoni yoshlarni sabr-toqatli, izchil va mehnatsevar bo'lishga o'rgatadi, bu esa ularning hayotda muvaffaqiyatga erishishida muhim omil bo'lib xizmat qiladi.

Bundan tashqari, xorijiy tillarni bilish yoshlarning ta'lim olish imkoniyatlarini sezilarli darajada kengaytiradi. Ular dunyoning yetakchi oliy ta'lim muassasalarida tahsil olish, xalqaro grant va dasturlarda ishtirok etish orqali o'z bilim va tajribalarini oshirish imkoniga ega bo'ladilar. Bu esa ularning kelajakda yuqori malakali mutaxassis bo'lib yetishishiga zamin yaratadi.

Mehnat bozorida ham chet tillarini bilish katta ustunlik hisoblanadi. Zamonaviy ish beruvchilar ko'p tilli, keng dunyoqarashga ega va xalqaro muhitda ishlay oladigan yosh mutaxassislarga yuqori talab qo'yimoqda. Til bilgan yoshlar nafaqat o'z mamlakatida, balki xorijda ham faoliyat yuritish imkoniga ega bo'lib, bu ularning iqtisodiy barqarorligini ta'minlashda muhim rol o'ynaydi.

Shuningdek, chet tillarini o'rganish yoshlarning madaniy saviyasini oshiradi. Ular turli xalqlarning an'analari, qadriyatlari va hayot tarzini anglab, ularga hurmat bilan qarashni o'rganadi. Bu esa jamiyatda bag'rikenglik, o'zaro tushunish va hamkorlik muhitini shakllantirishga xizmat qiladi.

Zamonaviy texnologiyalar rivoji esa til o'rganish jarayonini yanada oson va samarali qilmoqda. Onlayn platformalar, mobil ilovalar va interaktiv metodlar orqali yoshlar mustaqil ravishda til o'rganish imkoniyatiga ega bo'lib, bu ularning bilim olish jarayonini uzluksiz davom ettirishiga yordam beradi.

Umuman olganda, chet tillarini o'rganish yoshlar uchun keng istiqbollar ochuvchi, ularning har tomonlama rivojlanishiga xizmat qiluvchi va jamiyat taraqqiyotida muhim o'rin tutuvchi jarayondir. Shu bois, yoshlarni chet tillarini o'rganishga rag'batlantirish, bu borada zarur shart-sharoitlarni yaratish hamda ta'lim sifatini oshirish bugungi kunning eng muhim vazifalaridan biri hisoblanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. How Languages are Learned. – Oxford: Oxford University Press, **2013.** – **304 p.**
2. English as a Global Language. – Cambridge: Cambridge University Press, **2003.** – **212 p.**
3. Bilingualism in Development. – Cambridge: Cambridge University Press, **2001.** – **288 p.**
4. Second Language Acquisition. – Oxford: Oxford University Press, **1997.** – **147 p.**
5. Principles of Language Learning and Teaching. – New York: Pearson Education, **2007.** – **410 p.**
6. The Practice of English Language Teaching. – London: Longman, **2007.** – **448 p.**
7. Approaches and Methods in Language Teaching. – Cambridge: Cambridge University Press, **2001.** – **270 p.**

8. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Chet tillarini o‘rganishni rivojlantirish to‘g‘risida”gi qarori. – Toshkent, **2012.** – **1–5-betlar.**
9. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining ta‘limga oid qarorlari to‘plami. – Toshkent, **2020.** – **15–22-betlar.**
10. Jalolov J.J. “Chet til o‘qitish metodikasi”. – Toshkent: O‘qituvchi, **2012.** – **120–145-betlar.**
11. Qodirov A. “Til va tafakkur”. – Toshkent: Fan, **2016.** – **85–102-betlar.**
12. Rasulov R. “Tilshunoslik asoslari”. – Toshkent: Sharq, **2018.** – **56–78-betlar.**
13. Abduazizov A.A. “Umumiy tilshunoslik”. – Toshkent: O‘zbekiston Milliy Ensiklopediyasi, **2010.** – **90–115-betlar.**